

”... jeg har en vej, jeg snakker med mennesker”

En undersøgelse af DFUNKs ung-til-ung-indsats i Midtjylland

Ved Anna Frohn Pedersen, MA i Visuel Antropologi

Indhold

Indledning	3
Oplevelsen i sig selv	5
" Når vi kommer her, så bliver vi meget glade "	5
At komme væk fra hverdagens problemer	7
<i>Anbefalinger</i>	7
Netværk	8
" Der var kun mig "	8
Ligeværdige venskaber	9
En særlig relation	10
<i>Anbefalinger</i>	12
At blive set	13
Som en ' familie '	13
At dele sin historie	15
<i>Anbefalinger</i>	16
Motivation for deltagelse	17
" Man bliver nervøs "	17
At finde en retning	19
Motiverende relationer	21
<i>Anbefalinger</i>	22
Evner og kompetencer	23
At snakke dansk og turde at lave fejl	23
Forståelse for danske, kulturelle koder	25
<i>Anbefalinger</i>	27
Muligheder i Danmark	28
" Så de fortæller os om alt, så vi kan blive integreret "	28
En genvej til en ny fremtid	29
<i>Anbefalinger</i>	31
Konklusion: Et dynamisk netværk af DFUNK-aktiviteter	32
Et skridt på vejen mod en ny tilværelse	32
Et netværk af aktiviteter	33
<i>Anbefalinger</i>	34

Indledning – formål og metode

Inden for de seneste år har DFUNK arbejdet på at skabe flere tilbud for unge flygtninge i Midtjylland. Med støtte fra TrykFonden er der blevet oprettet nye midtjyske ung-til-ung-grupper med det formål at skabe sociale aktiviteter, hvor unge flygtninge kan mødes med lokale unge og etablere relationer. Denne rapport er en evaluering af ung-til-ung-grupperne i Midtjylland med fokus på, hvad de unge flygtninge får ud af at være med i en ung-til-ung-gruppe.

Rapporten er baseret på en række interviews med deltagere og frivillige i seks ung-til-ung-grupper, herunder tre i Århus, og tre i hhv. Viborg, Silkeborg og Herning. Disse ung-til-ung-grupper er organiserede på forskellige måder. Tre af grupperne er 'klassiske' grupper, hvor unge flygtninge og danske unge mødes og laver varierende, sociale aktiviteter sammen, som for eksempel sport, udflugter eller madlavning. Desuden er der blevet lavet interviews i en ung-til-ung-gruppe på et bosted for uledsagede, unge flygtninge, i en ung-til-ung-gruppe kun for piger, samt i en ung-til-ung-gruppe, som fungerer som et Volleyballhold. Interviewene er foretaget fra december 2015 til marts 2016 og består af ni individuelle interviews og tre gruppe-interviews. I alt er nitten personer interviewet; heraf fem piger og fjorten drenge i alderen 18-29 år. Alle de interviewede har flygtningebaggrund, de har været i landet i 1-4 år, og ud over to frivillige er alle interviewpersonerne deltagere i en ung-til-ung-gruppe.

Interviewene er foregået på dansk med undtagelse af to, der delvist er foregået på engelsk, og alle interviewdeltagere er anonymiserede i rapporten. Interviewene er baseret på en interviewguide med fokus på fem overordnede temaer: Oplevelsen i sig selv, netværk, kompetencer og evner, optimisme og selvværd, samt muligheder i Danmark. Rapporten er struktureret omkring disse temaer, men modificeret i henhold til det materiale, interviewene har genereret. Grundet mange af deltagernes fokus på vigtigheden i at blive set, hørt, og anerkendt, er et sjette tema kommet til i analyseprocessen under navnet 'At blive set'. Rapporten er opdelt i syv kapitler, hvoraf de seks første kapitler forholder sig analytisk til de overordnede temaer, mens det sidste kapitel er konkluderende og reflekterende.

Første kapitel diskuterer oplevelsesværdien i ung-til-ung-grupperne. Her er der fokus på deltagernes umiddelbare oplevelse inden for det tidsrum, hvor aktiviteterne foregår. I an-

det kapitel er der fokus på de sociale netværk, deltagerne opbygger gennem ung-til-ung-grupperne. Tredje kapitel behandler deltagernes mere eksistentielle behov for at blive set, hørt og anerkendt gennem ung-til-ung-grupperne, mens motivation danner rammen om fjerde kapitel, med fokus på, hvordan ung-til-ung-grupperne kan give deltagerne en større motivation til at deltage aktivt i grupperne og i samfundet generelt. I femte kapitel er det evner og kompetencer, der er omdrejningspunkterne, nærmere forstået som de sproglige, faglige, og generelle kompetencer, deltagerne tilegner sig gennem ung-til-ung-gruppen. I sjette afsnit undersøges, hvordan ung-til-ung-grupperne kan bidrage til at give deltagerne flere uddannelses- og jobmæssige muligheder i Danmark, samt informere deltagerne om allerede eksisterende muligheder. Det sidste kapitel er en konklusion på undersøgelsen, samt en refleksion over potentialerne ved at skabe flere DFUNK-projekter i de mellemstore byer i Midtjylland. Kapitlerne vil begynde med et oprids af væsentlige pointer efterfulgt af et uddybende analyseafsnit, der afsluttende udmønter sig i konkrete anbefalinger til DFUNKs videre arbejde.

Undersøgelsen er gennemført af Anna Frohn Pedersen, MA i Visuel Antropologi, med økonomisk støtte fra Tryg Fonden.

Oplevelsen i sig selv

- Alle interviewede deltagere oplever, at de bliver glade af at komme til ung-til-ung-arrangementerne.
- Størstedelen af deltagerne udtrykker, at de til Ung-til-ung-arrangementer ofte er blevet præsenteret for nye aktiviteter, som de betegner som sjove, spændende eller uforglemmelige.
- Ung-til-ung-arrangementerne skaber for størstedelen af deltagerne er frirum, hvor de kan slappe af og glemme deres problemer og bekymringer i den tid, som aktiviteterne varer.

For alle interviewede deltagere har selve oplevelsen i at komme til ung-til-ung-arrangementerne stor betydning. Alle fortæller, at de føler sig glade, når er til de forskellige arrangementer, og flere beskriver disse som 'hyggelige' og 'sjove'. Oplevelserne i ung-til-ung-grupperne står på mange måder i kontrast til den følelse, mange deltagere har, når de er derhjemme, hvilket flere beskriver som både kedeligt og ensomt.

“Når vi kommer her, så bliver vi meget glade”

Hamid er flyttet alene fra Syrien til Danmark. Han fortæller, at han ingen har at snakke med, når han er derhjemme, og at han oftest sidder alene og spiller PlayStation, kigger på Facebook eller på sin mobiltelefon. Ligesom Hamid, fortæller Kalif, at han hellere vil ud og møde mennesker end at sidde derhjemme:

“Når jeg kommer tilbage fra skole, så er jeg alene i Danmark, så jeg vil gerne møde nye venner og snakke med andre mennesker, så jeg vil hellere komme og så snakke med dem i stedet for at blive hjemme alene” (Kalif)

Hamid fortæller, at han ville deltage i ung-til-ung-arrangementer hver eneste dag, hvis det var muligt. Han beskriver, hvordan arrangementerne giver ham noget at lave i Silkeborg, og fylder hans fritid med gode ting, han kan glæde sig til. Hamid er ikke alene om at ønske sig, at der var endnu flere aktiviteter at deltage i.

Langt de fleste af deltagerne fortæller, at de prøver mange forskellige, og ofte nye ting gennem ung-til-ung-arrangementerne — de smager på mad, de ikke har smagt før, leger nye lege, spiller nye spil, og bliver introduceret til nye områder i byen. Samtidigt med, at Amir

bliver glad af at komme til arrangementerne, oplever han også, at det er nye, spændende og uforglemmelige ting, han laver til arrangementerne:

“Vi føler, at når vi kommer her, så bliver vi meget glade, og det er spændende og dejligt for os. Måske aldrig kan vi glemme det, fordi det er nogle ting, der er mærkelige, meget sjove, meget spændende for os” (Amir).

Ligesom Amir, beskriver stort set alle interviewdeltagerne de forskelligartede aktiviteter som sjove, hyggelige og spændende. For Hamid og Hassan var det at være ude at skøjte med ung-til-ung-gruppen en ting, som ingen af dem havde prøvet før. Hamid beskriver, hvordan de havde grinet hele dagen på skøjtebanen, væltet rundt og havde kørt ind i hinanden, inden de fik greb om teknikken. Dette havde dog ikke holdt ham tilbage fra allerede nu at planlægge en ny tur til skøjtebanen i en af de kommende dage. Ud over skøjteløb nævner deltagerne aktiviteter som snobrødsbagning, juleklip og bowling som nye og spændende oplevelser: *“Det var første gang, jeg spillede bowling, så det gik godt, rigtig godt. Det var en stor oplevelse for mig, så jeg var glad”* (Kalif). Hamids, Kalifs og de andre deltageres beskrivelser af ung-til-ung-arrangementerne som nye, ‘spændende’ og ‘uforglemmelige’ tyder på, at aktiviteter der ud fra et dansk perspektiv kan virke meget velkendte, alligevel har potentiale til at give deltagerne nye oplevelser.

Mens deltagerne i Århus har flere sociale tilbud fra DFUNK, så som den ugentlige madlavningsaktivitet i Madmekka, den ugentlige volleyball træning, ung-til-ung-arrangementerne, og informationsmøderne i Ung-i-Danmark, har de mellemstore byer som Silkeborg, Viborg og Herning færre arrangementer:

“Det kunne være bedre for eksempel, i stedet for bare en gang om måneden eller to gange om måneden, hvis vi kom sammen hver uge for eksempel engang. Fordi hvis vi ses hver uge en gang, så vi kommer tæt på for eksempel” (Kalif).

Til trods for, at Kalif foretrækker at komme til ung-til-ung-arrangementerne frem for at sidde derhjemme, udtrykker han også som den eneste interviewdeltager en utilfredshed over sin ung-til-ung-gruppe, hovedsagligt grundet for få arrangementer. Hamids og Kalifs ønske om flere — gerne ugentlige — aktiviteter peger på, at der er i DFUNK ligger en udfordring i at kunne skabe flere aktiviteter i de mellemstore byer. Denne udfordring vil løbende blive uddybet i relation til de potentialer, der opstår i Århus, hvor der skabes et netværk af forskellige, ugentlige, DFUNK-aktiviteter, samt i Herning, hvor pigegruppen er blevet startet som supplement til den almindelige ung-til-ung-gruppe.

At komme væk fra hverdagens problemer

Fadwa, Soleima, Rashida og Aisha oplever, at deres hverdag i Herning er meget travl. Både Fadwa og Soleima har børn, de skal passe, og alle pigerne beskriver, hvordan de bruger meget tid på tøjvask, opvask og madlavning, mens de i skolen skal koncentrere sig meget for at lære dansk. De fortæller, at for dem er ung-til-ung-gruppen et sted, hvor de kan slappe af. Specielt pigeklubben, som er et ugentligt ung-til-ung arrangement kun for piger, er et sted, hvor de føler, de bliver meget afslappede af at være. Pigeklubben fungerer således som et slags frirum, hvor de kommer og laver yoga, laver mad, bager kager og hygger sig med de andre piger.

Ligesom pigeklubbens arrangementerne er et frirum for deltagerne i Herning, skaber arrangementerne i andre byer også et rum, hvor deltagerne kan glemme nogle af de hårde ting i tilværelsen:

“Jeg synes det er kedeligt at være hjemme og være på computeren, men når man kommer til DFUNK, jeg synes man bliver mere social. Man bliver glad og man smiler. Det er bedre end at man bliver hjemme, det er ikke så godt, man tænker altid på vores problem” (Yusuf).

Omkring en fjerdedel af de interviewede italesætter, at de har problemer og bekymringer, som ung-til-ung-gruppen hjælper dem med ikke konstant at fokusere på. Til arrangementerne kan de centrere deres opmærksomhed omkring ting, der får dem til at smile og føle sig ‘rolige’ og ‘sociale’.

For deltagerne i ung-til-ung-grupperne er der altså flere kvaliteter ved at komme til arrangementerne: De oplever, at de bliver glade af at komme til arrangementerne og at aktiviteterne byder på nye, spændende og ‘uforglemmelige’ oplevelser. Derudover giver de forskellige ung-til-ung aktiviteter flere af deltagerne et tidsrum, hvor de kan slappe af, og hvor de kan glemme ensomheden, de ubehagelige minder, og hverdagens problemer.

Anbefalinger

- Ung-til-ung-grupperne kan med fordel fortsætte med at lave forskelligartede aktiviteter, da mange af disse aktiviteter opleves som ‘nye’, ‘spændende’ og ‘uforglemmelige’ blandt deltagerne.
- Der er et stort potentiale i at styrke DFUNK-aktiviteterne i de mellemstore byer, hvor nogle af deltagerne italesætter et ønske om at kunne deltage i endnu flere arrangementer.

Netværk

- At blive en del af en ung-til-ung-gruppe er for deltagerne generelt en vej ud af en isoleret tilværelse, og en dør ind til nye bekendtskaber og venskaber.
- De fleste deltagere fremhæver, at de i ung-til-ung-grupperne kan opbygge ligeværdige relationer både til de andre deltagere og til de frivillige.
- Specielt på bostedet oplever deltagerne, at de kan opbygge nære relationer til de frivillige.

Et vigtigt formål med at opstarte ung-til-ung-grupperne i Midtjylland er at kunne give unge flygtninge et større netværk i Danmark. For størstedelen af de interviewede personer har det at få et netværk i Danmark ligeledes været en vigtig grund til at engagere sig i en ung-til-ung-gruppe. Med udgangspunkt i deltagernes behov for netværk, undersøger dette kapitel hvilke relationer, venskaber og netværk, som ung-til-ung-grupperne muliggør.

“Der var kun mig”

Som Bilal fortæller, kan det være en yderst ensom tilværelse der møder én, når man kommer alene til Danmark:

“Dengang jeg kom her til huset, jeg var kun alene i Højbjerg. Der var kun mig alene i hele huset. Fire værelser og en stue. Der var kun mig. Og så det var vinter, og så der var kun mig. Det var meget kedeligt. Så jeg var stresset. Jeg sidder inde i huset. Hvad skal jeg spise, også? Fordi du bliver bare helt træt. Der var kun mig, følte jeg” (Bilal, beboer på et bosted).

Bilals oplevelse er langt fra enestående. Langt de fleste af de interviewede er kommet uledsaget og har derved oplevet en følelse af at være meget alene i Danmark. Mange oplever, at det har været ensomt at bo i Danmark alene uden familie, venner eller bekendte, og de fortæller, at det kan være svært at få venner i Danmark. En af dem, der har oplevet mange vanskeligheder ved at få venner i Danmark, er Amir, der er kommet alene til Silkeborg fra Syrien:

“Jeg kommer i Silkeborg, jeg kender ingen. [...] [D]et er lidt svært for os at få nogle venskaber hjemme. Det er lidt mærkeligt faktisk og meget svært. Jeg har prøvet mange gange at få venskaber, men jeg kunne ikke. Jeg kunne ikke få nogen” (Amir).

Hassan fortæller om lignende oplevelser, hvor det for ham har været svært at få nye bekendtskaber på ungdomsskolen, fordi han oplever, at de danske studerende ikke har haft interesse i at snakke med ham.

I kontrast til de vanskeligheder, deltagerne ellers kan have med at få venner i Danmark, fortæller de alle, at de gennem ung-til-ung-grupperne har fået nye venner og bekendte. Som nogle af deltagerne fortæller, har det at møde nye mennesker igennem ung-til-ung-arrangementerne været en måde at undgå at føle sig ensomme. Ali beskriver, hvordan ung-til-ung-arrangementerne på mange måder står i kontrast til den hverdag, han havde i Danmark, før han tog del i DFUNKs arrangementer:

“You don’t do anything and you don’t go out. You just go out for a walk and then you come back to home. But when I went to... the first time with DFUNK I came to make more friends, and then go and visit them and do more activities and more fun, so that was completely different” (Ali).

Yusuf og Edhem, som også er frivillige i Ung-i-Danmark, fortæller, hvordan de inden deres engagement i DFUNK havde prøvet at få venskaber gennem telefon apps og chat, men de oplevede, at der ikke var mange danskere, der skrev tilbage. De forklarer, at de synes, det er bedre og nemmere at møde danskere gennem en organisation som DFUNK, end at opsøge venskaber på gaden:

“Altså vi synes at de mennesker, som vi møder på gaden, vi synes ikke, at man snakker med dem, fordi vi tror lidt måske nogle af dem er lidt racistiske, eller at nogle af dem, de gider ikke at snakke med andre. Det er ikke godt, at man snakker med dem, fordi vi synes, at de måske ikke har lyst, eller sådan noget, men vi synes, at det er bedre, at man arbejder mod fremtiden, at man møder danskere, at man laver frivilligt arbejde med DFUNK, og at man aktivt deltager, hvor man mødes med danskere”. (Edhem)

For Edhem og Yusuf bliver DFUNK dermed en dør ind til et fællesskab, hvor de sammen med danske unge kan samles om frivilligt arbejde og derigennem få nye venskaber.

Ligeværdige venskaber

Flere af deltagerne forklarer vigtigheden af, at relationerne i ung-til-ung-grupperne har det man kan kalde en *ligeværdig karakter*, hvilket kommer til udtryk på flere forskellige måder. En af dem, der peger på denne kvalitet, er Edhem. For Edhem er det vigtigt, at han i DFUNKs ung-til-ung-gruppe kan møde jævnaldrende:

“Hver torsdag jeg tager til Røde Kors café, og mødes med danskere, men det er ikke så mange mennesker, bare to-tre. Altså en af dem er ung, næsten syvogtyve år, men de andre de er gamle. Men vi kan lide, at vi mødes, men med unge danskere endnu mere. Vi synes, at vi kan være venner med dem, når vi møder dem” (Edhem).

En anden deltager ved navn Amir beskriver, at den relation han har til de andre deltagere og frivillige i ung-til-ung-gruppen er en relation, der går begge veje — det er ikke kun en gruppe, hvor han kommer og får hjælp, men en gruppe hvor han føler, de kan hjælpe hinanden, gennem de venskaber de har etableret:

“Vi har en gruppe nu, og vi snakker næsten altid, vi snakker sammen. Den gruppe bliver venner for os eller ligesom brødre eller søskende. Faktisk de hjælper os nu, men måske i fremtiden, vi kan hjælpe selvfølgelig” (Amir).

Som Amir forklarer, betyder venskaberne i ung-til-ung-gruppen meget for ham, fordi han oplever, at han kan give noget igen. Til forskel fra sin relation til lærerne på sprogskolen føler han, at han vil kunne give noget tilbage til de frivillige danskere, der bruger tid på at hjælpe ham.

En anden måde hvorpå relationernes ligeværdige karakter bliver fremhævet er i følelsen af at kunne slippe flygtninge-rollen og føle sig ‘normal’ i fællesskabet med de andre i ung-til-ung-gruppen:

Bilal: “Du føler sådan, at der ikke er forskellige mennesker, du er flygtning eller... du føler ikke sådan der. Du føler bare, det er normalt. For eksempel når vi går her i mad-mekka, alle de snakker, og de spiller, og de spiller sammen. De går ikke...”

Dawit: “Hver for sig”.

Deltagernes fokus på de positive kvaliteter ved ligeværdige relationer og deltagerens ønske om at være ‘ens’, peger dog på en mulig problematik: På den ene side modtager deltagerne hjælp fra de frivillige, og på den anden side har de et ønske om at indgå i ligeværdige relationer. For de frivillige eksisterer der dermed en udfordring i at kunne imødekomme denne dobbelthed, så deltagerne både kan få hjælp, men også kan slippe flygtninge-rollen og skabe relationer, de oplever som ligeværdige.

En særlig relation

I ung-til-ung-grupperne er der blandt deltagerne og de frivillige flere forskellige typer af relationer og venskaber, der gør sig gældende. Som Dawit forklarer, har han i ung-til-ung-gruppen

fået forskellige relationer til forskellige mennesker, alt efter hvad han snakker med dem om, når de mødes:

“Relationen er forskellig fra en anden til en anden. For eksempel man har nogle ting, man snakker bare kun med hende der eller ham der. Altså det er ikke det samme, man snakker med dem, fordi deres spørgsmål er også forskellige. Nogen de spørger dig om dit liv, og hvordan du har det, så du svarer på det, så jeres snak det bliver om det her kun” (Dawit).

Flere af de interviewede beskriver, hvordan de venskaber, de har fået i ung-til-ung-gruppen, går på tværs af sprog og kulturer. Ahmed fortæller, at han gennem sin ung-til-ung-gruppe har lært mange kulturer og sprog bedre at kende: *‘Nu jeg kan godt snakke lidt arabisk’* (Ahmed). Hassan forklarer, at det ikke kun er flere danske venner, han har fået gennem ung-til-ung-gruppen, men også venner, der ligesom ham, er kommet til Danmark som flygtninge. Da flere af de andre deltagere i hans ung-til-ung-gruppen går på sprogskole og ikke i ungdomsskolen, har ung-til-ung-gruppen været et sted, hvor han har lært andre unge med flygtningebaggrund at kende. Hassan er blevet facebookvenner med de andre deltagere, og de inviterer hinanden til fester og andre arrangementer ud over Ung-til-ung-arrangementerne.

For Amir er de mennesker, han har mødt gennem DFUNK, ikke bare blevet bekendtskaber, men venner, som han deler sine oplevelser med og nogle gange også besøger eller chatter med uden for arrangementerne. I modsætning til Amirs oplevelse af at få venskaber, der rækker ud over arrangementerne, har lidt over halvdelen af deltagerne ikke videre kontakt til de danske frivillige uden for gruppens aktiviteter. For nogle handler det om, at de forestiller sig, at de danske unge har for travlt til at mødes med dem. På trods af, at mange af deltagerne ser det som et vilkår, at de frivillige har for travlt til at bruge mere tid sammen med dem, udtrykker de fleste samtidig et ønske om med tiden at kunne skabe tættere relationer til både de frivillige og de andre deltagere. Ønsket om tættere relationer mellem deltagerne og de frivillige peger på, at der stadig er et uopfyldt behov hos mange deltagere, når det kommer til at skabe relationer, der går ud over ung-til-ung-gruppen.

Et sted hvor behovet for tætte relationer synes indfriet er på bostederne. Her kommer de frivillige hjem til beboerne en gang om ugen, snakker med dem, hjælper dem med diverse problemstillinger og spiser aftensmad sammen med dem — et aftenmåltid som beboerne selv har tilberedt til de frivillige. Beboerne Bilal, Dawit og Zarif fortæller, at de oplever at have fået en særlig relation til de frivillige, der kommer hjem til dem:

Bilal: “Det er specielt. Vi kender meget om hinanden”.

Zarif: "Ja, vi sidder sammen".

Dawit: "Ja, fordi vi sidder her."

Bilal: "Og vi fortæller alting. Vi kan også godt skrive på deres Facebook. Vi har også en gruppe kun med det her hus".

Beboernes oplevelse af de særligt tætte bånd med de frivillige antyder, at der sker noget med relationerne i ung-til-ung-gruppen, når sammenkomsterne foregår i drengenes eget hjem. Her er de på hjemmebane og oplever at kunne give noget igen ved blandt andet at stå for madlavningen. Det peger på, at der netop gennem bosted-projekterne er potentiale til at imødekomme nogle af ung-til-ung-gruppernes udfordringer i forhold til at kunne opfylde deltagerens behov for nære venskaber.

Anbefalinger

- Deltagernes oplevelser på bostedet peger på, at der er et stort potentiale i at oprette flere ung-til-ung-grupper på bostederne, da de muliggør tættere relationer mellem beboerne og de frivillige.
- Deltagernes ønske om at indgå i ligeværdige relationer tyder på, at det er vigtigt, at ung-til-ung-grupperne fortsat muliggøre at deltagerne kan gengælde den hjælp, de får af de frivillige.
- For at undgå en eventuel modstrid imellem frivillige hjælpefunktion og ønsket om ligeværdige relationer kan DFUNK med fordel arbejde at skabe rammer, der om muligt giver plads til begge dele eller, hvis ikke, klarhed omkring deltageres og frivilliges indbyrdes forventninger.

At blive set

- Flere deltagere udtrykker en glæde ved, at de frivillige bruger tid med dem af lyst og ikke for penge.
- Omkring halvdelen af de interviewede beskriver ung-til-ung-gruppen som en 'familie'.
- Flere af deltagerne udtrykker et generelt behov for at blive lyttet til, og fortæller at de i ung-til-ung-gruppen kan dele deres hverdagsoplevelser og livshistorier med de frivillige.

Under interviewene pegede en stor del af deltagerne på betydningen af at blive hørt og set — at der var nogle andre til at dele hverdagsøjeblikkene med og til at dele sin historie med. Deltagernes fokus på netop dette peger mod, at der er en vigtighed i også at se på, hvordan ung-til-ung-grupperne kan understøtte deltageres ønske om at blive set, hørt og anerkendt.

Som en 'familie'

En af de ting, der går igen i flere af interviewene, er vigtigheden af, at de frivillige er der af lyst, og ikke for at tjene penge. Flere af deltagerne understreger deres taknemmelighed over dette, og fortæller at det gør dem glade:

"De tager ikke penge for at komme og hygge med dig. De kommer som frivillige, og det betyder meget for mig. Jeg er rigtig glad" (Hassan).

"Det er ikke bare kun, at de kommer og hjælper, det er forskelligt. Det er ligesom familieagtigt. Venner og alle mulige. De hjælper med alle mulige forskellige ting. Det er fordi, det er gode mennesker, og de kommer som frivillige... de kommer ikke for at tjene penge eller et eller andet. De kommer som frivillige. Fra hjertet af. Så det er gode mennesker" (Dawit).

Dawits og Hassans fokus på frivilligheden i gruppen peger på, at det netop er det faktum, at de unge danskere er der af lyst, der åbner op for, at de kan føle sig anerkendt som mennesker, som andre har lyst til at bruge tid med, og at de derved kan danne venskaber, som de føler er ligeværdige.

Omkring halvdelen af de interviewede deltagere bruger ordet 'familie', når de skal beskrive deres relation til deltagerne og de andre frivillige i ung-til-ung-grupperne. Ordet 'familie' bliver normalt defineret som en social gruppe, der er juridisk eller biologisk beslægtet. Til trods for at deltagerne og de frivillige i ung-til-ung-grupperne ikke er beslægtede, sammenligner deltagerne ofte relationerne i Ung-til-ung-gruppen med familiære relationer. Her er det

vigtigt at nævne, at mange af deltagerne kommer fra kulturer, hvor begrebet 'familie' ofte refererer til en større gruppe af mennesker, end man typisk forstår ved en dansk familie. Amir beskriver blandt andet ung-til-ung-gruppen som en 'familie' i relation til de ting, han føler, han kan dele med de andre i ung-til-ung-gruppen, mens Edhem og Yusuf udtaler at gruppen er 'ligesom en familie', fordi de mødes regelmæssigt og snakker sammen:

Yusuf: "Jeg synes det er ligesom familie. Man mødes med hinanden hver uge, hver måned".

Edhem: "Men jeg synes at DFUNK det bliver en del af min familie, ligesom at jeg tænker at de i DFUNK er min familie, at jeg kommer hver gang herover og mødes med dem og snakker med dem og så videre".

Overordnet går det igen, at flere af deltagerne karakteriserer relationen til de frivillige som familielignende, fordi de regelmæssigt snakker sammen, og fordi de frivillige har lyst til at mødes med dem, lære dem at kende, og som Hassan udtrykker det 'se dig glad'. For Bilal og Dawit opfylder relationerne i Ung-til-Ung-gruppen deres behov for at dele hverdagsøjeblikke, samt blive set og lyttet til: "*Der er nogen, der hører mig, der er nogen, der kan snakke med mig*" (Dawit). Hvor mange unge flygtninge i Danmark mangler deres familie til at spørge ind til og interessere sig for deres hverdag, oplever de, at relationerne i ung-til-ung-gruppen får en lignende funktion:

"Hvis jeg kommer hjem, så kan jeg fortælle det til min familie nogle gange, hvad jeg har gjort. Hvad skal jeg gøre senere, og hvad jeg har gjort før. Jeg fortæller bare DFUNK. De kommer hjem, og så vi snakker, hvad... de fortæller til mig, hvad skal de gøre, og jeg fortæller hvad skal jeg gøre, bare ligesom en normal familie" (Bilal).

Dawit forklarer, at det at blive set og hørt betyder meget for hans velbefindende i Danmark: "*Man får det bedre når man snakker med nogen og de forstår*" (Dawit). Dawit beskriver følelsen af at blive hørt, som noget der gjorde ham genert i starten, men derefter blev det normalt, og gjorde ham glad. Det at blive set og hørt har for flere af deltagerne været med til at udfylde et tomrum i deres tilværelse og afhjælpe noget af den ensomhed, de oplever. Her synes det igen at være ung-til-ung-grupperne på bostederne, der har størst potentiale for at skabe de nære familie-lignende relationer, gennem de hjemlige rammer, de regelmæssige sammenkomster, og ved at de mødes i små intime grupper.

At dele sin historie

Det er ikke kun hverdagsøjeblikke, der er vigtige for deltagerne at dele med de andre i ung-til-ung-grupperne, men også deres historie. Amir beskriver, hvordan han kan fortælle de danske frivillige om, hvor han kommer fra og om sin familie, samtidigt med at de frivillige giver ham et indblik i deres liv og deres familier. Derudover forklarer Kalif vigtigheden af at dele sin historie med netop danskere. Han oplever, at det er en måde hvorpå danskere og flygtninge kan lære at forstå og respektere hinanden på tværs af kulturelle forskelle. At kunne fortælle om sin familie, sit hjemland og sin fortid, bliver for flere af deltagerne en måde, hvorpå de kan vise, at de ikke er historieløse, og derved føle sig anerkendt som mennesker med en historie, der rækker ud over deres liv i Danmark.

Oplevelserne af at blive set og hørt gennem ung-til-ung-relationerne indikerer, at relationerne har en vigtig betydning, når det kommer til deltagernes selvværd og optimisme omkring deres situation i Danmark. Her skaber de 'familielignende' relationer en grobund for, at deltagerne kan føle sig set, hørt og anerkendt som mennesker, der er mere end blot 'flygtninge'.

Deltagernes beskrivelse af de frivillige som en slags familie, åbner dog også op for nogle udfordringer. Et vigtigt spørgsmål er om de frivillige oplever relationerne ligesådan, og om de frivillige på sigt kan imødekomme de forventninger, deltagerne har til de nære relationer. Dawit som er deltager i en gruppe fortæller:

"Man får venner for en god fremtid. Resten af dit liv. Det er ikke bare kun det, at du lærer ting fra dem, og så bliver i hver for sig bagefter. Det er ligesom familieagtigt. De hjælper med alle mulige forskellige ting" (Dawit).

Dawits udsagn antyder, er der også nogle forventninger til, at de nære relationer til de frivillige er vedvarende. Der opstår derved en sårbarhed og en risiko for skuffelse i relationerne mellem frivillige og deltagere, idet deres oplevelser af relationernes karakter muligvis ikke stemmer overens. Her bliver det dog vigtigt at have i mente, at forståelsen af 'familie' kan være mere bredt forstået af deltagerne, hvor 'familien' muligvis ikke afhænger så meget af de enkeltstående relationer i gruppen, men mere af gruppen som en helhed — som et baggrundstæppe, der skaber trykthed, og vished om, at der i DFUNK altid vil være nogen til at lytte til én, til at se én, og til at være sammen med én uagtet den enkelte relation. Usikkerhederne der er forbun-

det med, hvordan begrebet 'familie' skal forstås i deltageres kontekst peger mod, at de forskellige forventninger til relationerne mellem deltagerne og de frivillige med fordel kan danne rammerne for et videre studie.

Anbefalinger

- Deltageres behov for at blive lyttet til antyder, at det i ung-til-ung-grupperne er vigtigt at have fokus på at skabe nære relationer, hvor deltagerne oplever, de kan dele deres hverdagsoplevelser og deres historie med de andre i gruppen.
- De nære relationer på bostederne peger mod, at der også i forhold til at give deltagerne mulighed for at blive set og hørt er potentiale i at etablere flere ung-til-ung-grupper på bostederne, da det især er disse rammer, der muliggør dette.
- Der kan være behov for, at deltagerne og de frivillige i ung-til-ung-grupperne reflekterer over deres indbyrdes relationer og muligvis italesætter og forventningsafstemmer relationernes karakter.
- De usikkerheder der er forbundet med, hvad deltagerne forstår ved ung-til-ung-gruppen som en 'familie' tyder på, at de forskellige familieforståelser blandt deltagere og frivillige med fordel kan studeres nærmere.

Motivation til deltagelse

- Omkring en tredjedel af deltagerne italesætter en nervøsitet og generthed forbundet med at skulle engagere sig i en ung-til-ung-gruppe. Alle fortæller de, at de hurtigt overkom denne nervøsitet, da de erfarede, at de andre i gruppen var venlige og hjælpsomme
- For flere af de interviewede har deltagelsen i ung-til-ung-gruppen også motiveret dem til at deltage i samfundet på nye måder.
- Flere af deltagerne oplever, at de gennem de udfordringer, de har overkommet ved at deltage i ung-til-ung-gruppen, har fået mere mod til at deltage i andre begivenheder, og etablere kontakt til mennesker uden for gruppen.

På tværs af interviewene italesætter deltagere, at ung-til-ung-grupperne giver dem mod, lyst og motivation til at engagere sig aktivt i grupperne, i andre DFUNK-projekter og i andre projekter uden for DFUNK. I dette kapitel uddybes, hvordan ung-til-ung-grupperne motiverer til deltagelse, og hvordan denne motivation for nogle af deltagerne får betydning for deres lyst til videre at engagere sig generelt i det danske samfund.

“Man bliver nervøs”

Følelser som generthed og nervøsitet over at komme i en ung-til-ung-gruppe, er følelser som flere af deltagerne genkender:

“Før jeg gik dertil, så det var meget skræmmende, og jeg ved ikke, hvad jeg skal der, så jeg tænker så meget, men da jeg blev der, det var meget spændende” (Amir).

Amir oplever, han bliver mere tryk over situationen, da han kommer til arrangementet. Ligesom Amir, fortæller alle de deltagere, der oplevede en forudgående nervøsitet, at de er overkom den følelse, da de kom til arrangementerne og lærte de andre deltagere og frivillige at kende. Edhem udtrykker en nervøsitet forbundet med at skulle snakke dansk med nye mennesker, men fortæller ligeledes, at det føles normalt, så snart han lærer personen at kende.

Selvom alle fortæller, at deres nervøsitet forsvandt, da de lærte de andre i gruppen at kende, er det alligevel en udfordring som ung-til-ung-grupperne må forholde sig til. Dette er

fordi, den forudgående nervøsitet og utryghed ved at deltage i arrangementerne muligvis hindrer nogle unge i at deltage i gruppens arrangementer. Trods udfordringen i at nogle af deltagerne oplever, de skal overkomme en nervøsitet første gang, de deltager i ung-til-ung-gruppen, peger deres oplevelser også på, at det for mange af dem giver en øget selvtillid og optimisme at kunne overkomme deres nervøsitet og erfare - som Amir erfarede - at danskerne i gruppen er venlige og hjælpsomme. En af dem, der oplever en personlig udvikling ved at blive udfordret, er Edhem. Som frivillig i projektet Ung-i-Danmark beskriver han, hvordan det at blive udfordret gennem DFUNK giver ham mulighed for at overkomme, hvad han før oplevede som 'svære' ting:

“Første gang var det lidt svært, fordi man skal tænke på, hvordan man vil tackle det, hvis det er svært. For eksempel at man får en mikrofon og man skal fortælle om et arrangement, så det er lidt svært, fordi man bliver nervøs — tredive personer, det er måske lidt svært. Men lige nu det er normalt. Vi skal også lære mange svære ting” (Edhem).

Edhems historie om at overkomme nervøsiteten og stille sig op foran mange mennesker er på mange måder en succeshistorie for ham — at det er en udfordring, han er overkommet og blevet familiær med. Ligeledes forklarer Hassan, at det, at han har samtaler med de andre i ung-til-ung-gruppen, hvor de snakker dansk sammen og forstår hinanden, har gjort, at han tror mere på sig selv og tør snakke med nye personer. Han beskriver en situation på ungdomsskolen, hvor en gruppe af efterskoleelever gerne ville have, han kom ud og fortalte om sit liv i Danmark. Han blev først nervøs, men beskriver hvordan han tænkte over, hvordan han plejede at snakke med de andre i ung-til-ung-gruppen. Han fortæller, at han tænkte på, hvordan de andre i ung-til-ung-gruppen forstår ham, og at han derfor ikke behøvede at være nervøs eller bekymret. Han valgte derfor at tage ud og snakke med efterskolegruppen. De var en stor efterskolegruppe på omkring hundred personer. Alligevel følte han, at han havde mod på det, og det viste sig at blive en god oplevelse for ham.

Et lignende eksempel kommer fra Yusuf. I Yusufs tilfælde er det oplevelsen af, at danskere er søde, venlige og hjælpsomme i ung-til-ung-gruppen, der giver ham mod på også at spørge de danskere om hjælp, han møder på gaden.

“Ja. Først vi var lidt generte over at snakke med danskere, når man går på gaden, men nu har vi mødtes med danskere, og vi snakker sammen, det er okay nu. Når jeg ser en dame eller en kvinde eller en pige på gaden, jeg spørger spørgsmål, det er okay. Hvis jeg kender ikke adressen eller andre ting, hvis jeg skal spørge om bus eller andre ting, jeg skal bare 'hej, må jeg spørge om noget?'” (Yusuf).

Ung-til-ung-gruppen bliver altså for Yusuf et første skridt mod at kunne etablere kontakt til danskere uden for gruppen. Som Ali forklarer, ligger der en tryghed i at være en del af en gruppe, hvilket gør det nemmere at udfordre sig selv:

“If they want to do something, and I didn’t do it before then I would like to try it with them. I would be more encouraged to do that, if we were a group” (Ali).

Hassans, Alis og Yusufs oplevelser peger på, at ung-til-ung-grupperne kan skabe nogle rammer for deltagerne, hvor de tør udfordre egne grænser og skabe sig ny erfaring herom. Den erfaring kan de som Yusuf og Hassan bruge til at tackle de udfordringer, de møder uden for ung-til-ung-gruppen.

Som flere af deltagerne nævner, var meget af deres nervøsitet over at snakke med danskere bundet i deres forestilling om, at danskere ikke kan lide flygtninge. Edhem fortæller, at han ikke kan lide at snakke med folk på gaden, fordi han ikke ved, om de har racistiske holdninger og ikke vil snakke med ham. Amir forklarer, at han oplever, at flygtninge bliver portrætterede negativt i medierne, og oplever det som en forhindring for, at han kan skabe sig et liv i Danmark. Han fortæller, at han har syriske venner i Danmark, der er bange for danskere, og derfor vælger at blive hjemme:

“De ikke prøver at snakke med danskere, så bliver man lidt skræmt for dem eller bange med dem eller stressede, så bliver de hjemme. Men den gruppe med venner den faktisk venlig. DFUNK den er venlig og det er meget sjovt og spændende” (Amir).

Trods Amirs og Edhems forestillinger om danskere, fortæller Amir og Hassan også, at de frivilliges venlighed har givet dem et nyt syn på, hvordan mennesker i Danmark ser dem. Interaktionen mellem deltagerne og de frivillige er altså gensidig i den forstand, at det ikke kun er deltagerne, der bliver set, hørt og anerkendt, men også de danske frivillige, der gennem deres engagement og samtaler med deltagerne formår at skabe et andet billede af danskeres syn på flygtninge, end det som deltagerne ser i medierne. Denne nye forståelse af danskere leder tilbage til Yusufs oplevelse af nu at turde henvende sig til danskere på gaden, fordi han nu ved, at mange danskere gerne vil tale med ham og hjælpe ham.

At finde en retning

En anden hindring for aktiv deltagelse i samfundet kan være deltagernes psykiske velbefindende. For Amir og Kalif hjælper ung-til-ung-gruppen til, at de får det psykisk bedre. Amir

fortæller, at han ved at komme i ung-til-ung-gruppen undgår at blive stresset: *“Den gruppe hjælper med mange ting, så bliver jeg ikke stresset”* (Amir). Han forklarer, at det ikke er sundt at blive hjemme, og han oplever, han bliver mere ‘rask’ af at deltage i ung-til-ung-gruppen. Også Kalif oplever, at det at komme i en ung-til-ung-gruppe er godt for ham. Det hjælper ham til at se mere klart, hvor han skal hen med sit liv:

“Det er ligesom om, jeg sejler i havet, og jeg ved ikke, hvor jeg skal hen for eksempel i mit hav. Det er sådan. Det er ligesom om, at når jeg sidder derhjemme, så sidder jeg midt i havet om natten. Det er mørkt, jeg kan ikke se noget. Så jeg ved ikke, hvor jeg skal hen. Når jeg sidder her, der er det ligesom om, at jeg er i mit hav, jeg ved, hvor jeg skal hen, jeg har en vej, jeg snakker med mennesker” (Kalif).

Som Kalif beskriver, giver det ham en form for retning, at komme i ung-til-ung-gruppen. Han oplever, at han både kan og vil noget med sit liv i Danmark, og han kan se en fremtid forude. Kalif forklarer, at mødet med de andre i ung-til-ung-gruppen motiverer ham til at tænke mere positivt:

“Da jeg startede i DFUNK, jeg kunne ikke lide at sidde med danskere, fordi det var svært for mig med sproget og min fortid, jeg havde rigtig store problemer. Men når jeg snakker med dem, jeg starter glemme. Så jeg starter med at sige til mig selv: ‘Du må ikke tænke fortid. Bare tænk ligesom de tænker. Sig ‘hej, hej, hej’. Snak med dem. Bagefter, gå hjem’. Sådan. Det bliver ligesom jeg kunne nye ting i mit liv” (Kalif).

I Kalifs tilfælde har mødet med ung-til-ung-gruppen udfordret ham til at tænke i nye baner, hvilket han oplever, han kan tage med sig videre i sin tilværelse i Danmark. Ligesom Kalif, oplever Amir, at ung-til-ung-gruppen giver ham mod på at tænke mere positivt. Amir forklarer, at de frivillige i hans ung-til-ung-gruppe hjælper ham til at være optimistisk *“De gør os optimister, så det ikke bliver træls, eller vi bliver skuffede”* (Amir). Ifølge Hassan og Amir har nyttilkomne flygtninge som dem brug for nogle rollemodeller i Danmark, der kan motivere dem og råde dem om deres muligheder:

“Du får energi, du bliver forbedret. For eksempel jeg var i Syrien, jeg studerede to år, men jeg blev ikke færdig, og så jeg flygtede her til Danmark. Da jeg flygtede for eksempel, jeg har ikke noget. Jeg skal starte forfra, og jeg har læst femten år i Syrien, og det bliver svært for mig, når man starter forfra, så derfor skal jeg for eksempel kigge på en person, han har et rigtigt mål, så han giver lidt energi til mig, og dem der, de har et rigtig godt liv, og jeg kan godt kigge på dem og få energi fra dem til at fortsætte mit liv” (Hassan).

Amirs og Hassans behov for rollemodeller peger på vigtigheden i, at der er nogle frivillige, de kan spejle sig i og blive inspireret af. Samtidigt med, at Hassan føler sig inspireret af de frivillige, tænker han også, at det, at han og de andre deltagere med flygtningebaggrund har kunnet fortsætte deres liv, kan inspirere de danske frivillige til, at man altid kan og skal fortsætte sit liv. Det er i hvert fald en ting, fortæller han, som de i gruppen har snakket om mange gange. Hassan fortæller, at han gerne vil være ligesom de frivillige i ung-til-ung-gruppen og ønsker derfor også selv at kunne blive frivillig i fremtiden.

Motiverende relationer

Omkring en tredjedel af de interviewede deltagere beskriver, hvordan de gennem ung-til-ung-gruppen er blevet motiverede til også selv at lave frivilligt arbejde enten i DFUNK eller i andre organisationer i Danmark. Bilal fortæller, at han gerne vil hjælpe andre mennesker i fremtiden:

Bilal: "I min fremtid, jeg tænker at blive som DFUNK. I min fremtid jeg skal hjælpe dem der er nye, fordi..."

Dawit: "Fordi du ved, hvordan de føler".

Bilal: "Ja, at komme her... og så hvordan DFUNK har hjulpet mig. Det er mig, der skal hjælpe".

For Bilal bunder hans motivation til at hjælpe i, at han dels har lyst til at give det videre, han selv har fået fra ung-til-ung-gruppen, og dels i at han selv ved, hvordan det er at komme alene til Danmark og skulle opbygge sig en ny tilværelse. De af de interviewede, der allerede er frivillige i DFUNK, fortæller samtidigt at de er stolte over og glade for nu at kunne hjælpe andre. Ligeledes oplever de, at de vokser med opgaven og derved skaber sig nye kompetencer og erfaringer:

Edhem: "Men når jeg bliver frivillig, jeg synes, at jeg lærer mere".

Yusuf: "Ja også, det er for mig, med mit sprog, jeg synes. Også at man får ansvar".

Udover at motivere til frivilligt arbejde, kan ung-til-ung-grupperne også for nogle af deltagerne motivere til at blive en 'god' og 'respektfuld' person: "*Det hjælper til at du bliver en god person. Du har et godt hjerte. Vi hjælper hinanden*" (Zarif). Før han blev en del af DFUNK, følte Hassan, at han havde en mere ligegyldig og useriøs attitude over for andre. Han

fortæller, at det at opleve, hvordan deltagerne og de frivillige i ung-til-ung-gruppen interagerer med hinanden har lært ham at være mere respektfuld:

“Da jeg kom her i DFUNK, jeg var måske ligeglad og jeg var ikke seriøs, men bagefter jeg har set, hvordan de har respekt for hinanden dem der i DFUNK. De elsker hinanden for eksempel. De er som familie, de laver alt for hinanden. Så begyndte jeg at lære hvordan, de kontakter hinanden, og så jeg har taget rigtig god respekt fra dem, og den her respekt, den vil jeg gerne give til de andre også” (Hassan).

Ifølge Hassan selv har det at indgå i relationerne i ung-til-ung-gruppen skabt refleksioner omkring hans egen attitude over for andre og motiveret ham til at tage del i fællesskaber på en ny måde.

For mange af deltagerne har ung-til-ung-grupperne motiveret til nye former for deltagelse, både inden og uden for gruppen. Generelt kan man sige at ung-til-ung-grupperne formår at skabe nogle trygge rammer, der har kunnet afhjælpe noget af den forudgående nervøsitet, som flere af deltagerne har følt ved at skulle engagere sig i grupperne. Samtidigt oplever mange af deltagerne, at de kan udfordre sig selv i trygge omgivelser og derved skabe sig nogle erfaringer, som de kan bruges uden for gruppen. Den socialitet der skabes i ung-til-ung-grupperne har for nogle deltagere øget deres optimisme og følelse af at have en retning i tilværelsen. Interaktionen med de frivillige har givet mange af deltagerne lyst til selv at blive frivillige, og videregive noget af den venlighed og respekt, de oplever i gruppen.

Anbefalinger

- Deltagernes italesættelse af en nervøsitet og generthed forbundet med at blive introduceret til ung-til-ung-gruppen og skulle interagere med danske unge peger mod, at det for ung-til-ung-grupperne er vigtigt at imødekomme denne nervøsitet og fortsat skabe nogle rammer, hvor deltagerne oplever, de hurtigt kan føle sig trygge og tilpasse.
- Der er i ung-til-ung-grupperne potentiale for, at nervøsiteten og de ‘grænseoverskridende’ udfordringer kan bruges positivt, så deltagerne får nogle succesoplevelser ved at udfordre deres egne grænser inden for gruppens forholdsvis trygge rammer.
- En af måderne hvorpå deltagerne kan få lov at udfordre dem selv, er ved at blive frivillige i gruppen og få tildelt ansvar. Her er det vigtigt, at ung-til-ung-grupperne kan inspirere deltagere til også at blive frivillige.

Kompetencer og evner

- I ung-til-ung-grupperne oplever deltagerne, at de har mulighed for at snakke dansk og øve deres udtale.
- Mange deltagere fortæller, at de i ung-til-ung-grupperne tør snakke dansk, fordi de her har fået erfaring med at andre ikke gør dem til grin, hvis de laver fejl.
- Gennem ung-til-ung-grupperne oplever flere af deltagerne, at de lærer om kulturelle koder, der gør det lettere for dem at interagere med andre danskere og føle sig som en del af samfundet.

Langt de fleste interviewede oplever, at sproglige og kulturelle kompetencer er helt afgørende for deres videre tilværelse i Danmark. Mange fortæller, at det næsten er umuligt at klare sig i Danmark uden at kunne sproget og forstå kulturen. Som en af deltagerne forklarer, er det at kende dansk kultur en måde, hvorpå man kan føle sig som en del af fællesskabet, og undgå at føle sig anderledes. I dette kapitel er der fokus på, hvordan ung-til-ung-grupperne kan hjælpe deltagerne til at opnå og forbedre de evner og kompetencer, de har brug for til at kunne skabe sig en tilværelse i Danmark.

At snakke dansk og turde lave fejl

Nærmest alle de interviewede deltagere nævner det at lære dansk som et af de vigtigste formål med deres deltagelse i ung-til-ung-gruppen, og alle fortæller, at de også er blevet bedre til dansk gennem deres deltagelse i gruppen:

“Jeg kommer for at lære dansk. Det er den vigtigste ting for mig — at lære dansk. At snakke med mine venner, fordi i skolen vi lærer god dansk, men vi mangler også at snakke. Jeg kan ikke snakke med nogen mennesker, hvis jeg ikke kender dem, så er det lidt mærkeligt. Så den gruppe hjælper mig med det. Det er vores venner” (Amir).

For Amir er ung-til-ung-gruppen et sted, hvor han kan øve sig i at *snakke* dansk, og hvor han lærer nye danske ord, som de ikke bruger i skolen. Ligesom Amir, fortæller mange af deltagerne, at de i ung-til-ung-grupperne lærer udtale og snakker mere dansk end på sprogskolen, hvor de oplever, at det er det grammatiske og skriftlige der er i fokus. Som Zarif beskriver, kan det i starten være svært at snakke med danskere, når man kun kan snakke meget lidt dansk:

“Først da vi flytter til Århus og vi starter sammen med DFUNK, vi snakker meget dansk, og også nu, vi sidder sammen med danskere, og vi ved godt, hvordan vi skal snakke. Hvordan vi kan snakke sammen på dansk. Jeg synes vi er blevet rigtig gode til det. Først da vi startede, vi kunne ikke snakke noget, vi kunne ikke sige noget” (Zarif).

Flere af deltagerne fortæller, at de i starten følte sig generte og nervøse over at tale dansk i ung-til-ung-gruppen og var bange for, at danskere ville grine af deres fejl:

“Først bliver du genert, fordi du ved ikke, hvad skal du sige, men de griner ikke over, hvad du siger, når du snakker dansk. De fortæller dig den rigtige måde, og så bliver du ikke genert bagefter. Så bliver det normalt. Du snakker og har det sjovt. Det er godt” (Dawit).

Dawit beskriver en lettelse over at kunne snakke dansk med de andre i gruppen uden at skulle være bange for, at de griner. Dawit er ikke alene om at italesætte ung-til-ung-grupperne som et sted, hvor man trygt kan snakke dansk og lave fejl uden at blive gjort til grin:

“Først var jeg genert. Men selvom jeg kender ikke så meget... jeg snakker ikke så meget dansk. Men selvom jeg laver rigtig mange fejl, jeg prøver at snakke. Altså selvom... når jeg snakker med danskere, laver jeg fejl, men danskere gør ikke grin” (Jamaal).

For Jamaal og Dawit har ung-til-ung-grupperne altså fungeret som et frirum, hvor de har kunnet øve sig i dansk, uden at skulle være bange for at lave fejl. De oplever, at de andre i ung-til-ung-gruppen ikke dømmes på deres fejltrin, men derimod hjælper dem på vej. Flere deltagere fortæller, at fordi de kender de frivillige, føler de sig mindre nervøse over at snakke med dem. Gennem kendskabet til de frivillige i ung-til-ung-gruppen får deltagerne samtidigt nogle mennesker omkring sig, der følger deres sproglige udvikling, hvilket Hamid beskriver som en motivation for at blive endnu bedre til dansk.

“Jeg øver mere dansk, fordi når jeg er her, så siger jeg: ‘Næste gang snakker jeg mere dansk med de mennesker her’, og så prøver jeg at øve mere dansk” (Hamid).

For Hamid giver ung-til-ung aktiviteterne altså et incitament til at blive bedre til dansk — han kan fortælle de andre i gruppen om sine sproglige ambitioner og sammen med dem sætte nye mål.

Forståelse for danske, kulturelle koder

Omkring halvdelen af deltagerne fortæller, at de gennem ung-til-ung-gruppen har fået en bedre forståelse af dansk kultur. Hamid beskriver en dag, hvor han havde set fjernsyn sammen med en dansker, han kendte fra ung-til-ung-gruppen. I fjernsynet blev der vist nogle scener fra et dansk bryllup, der for Hamid var meget mærkelige — blandt andet da bruden og brudgommen satte sig ned under bordet for at kysse. Fordi Hamid så TV sammen med sin danske bekendte, havde han mulighed for at spørge ind til disse scener. Dette udløste en længere snak om danske bryllupsritualer og deres forskellighed fra de syriske traditioner, som Hamid kender til. For Hamid var det at se TV med en sin danske bekendte en måde, hvorpå han kunne få en større forståelse af dansk kultur og samtidigt dele ud af sin egen kulturelle baggrund. Ved at give deltagerne et større netværk af både danske unge og andre unge med flygtningebaggrund, åbner ung-til-ung-grupperne op for et samvær, der skaber grobund for at forstå dansk kultur.

Ved at lære dansk kultur at kende gennem ung-til-ung-gruppen, oplever flere af deltagerne, at det bliver nemmere at leve i Danmark. For Dawit og Bilal har den kulturelle viden, de har fået gennem ung-til-ung-gruppens aktiviteter, været en indgangsvinkel til at kunne interagere med andre danskere:

Dawit: "Vi har lavet mange ting sammen med DFUNK, og så hvis du er sammen med en anden, så bliver det ikke særligt svært, fordi du har lavet det sammen med DFUNK".

Bilal: "Vi tager ud og laver, hvad du gør. Vi går sammen med dem, og så kigger vi på, hvad de laver i DFUNK, og så næste gang, du er ikke sammen med dem, og så næste gang vi laver det bare alene".

Dawit: "Ja, fordi DFUNK de repræsenterer sådan Danmarks kultur og sådan, så du lærer at lave som de gør, fordi de kender alt. For eksempel vi spiller nogle gange uden dem, så vi spiller faktisk alene, og sammen med [Bilal] og sådan kortspil og dansk spil. Så vi lærer mange ting. Selvom vi laver dem ikke, så har vi det egentlig i vores hud. Vi gemmer det".

Som Dawit beskriver, 'gemmer' han og Bilal de ting, de laver sammen med ung-til-ung-gruppen, hvorefter de oplever, at de kan bruge noget af det, når de møder nye danskere. Dawit forklarer, at det for eksempel er blevet nemmere for ham at snakke med danskere, fordi han ved hjælp af ung-til-ung-gruppen ved, hvordan han skal hilse på danskere:

"Nu kan jeg godt snakke med danskere, fordi jeg har lært dem der i DFUNK at kende, så jeg ved, hvordan man skal hilse danskere, fordi nu plejer jeg hele tiden at se dem der i DFUNK, hvordan de snakker, fordi de er danskere. Når vi skal lære fra dem af, så... de starter med, 'hej' sådan, du ved" (Dawit).

For mange af deltagerne handler det altså om at lære de kulturelle koder i Danmark, der kan være svære at forstå som udefrakommende. Det er ved at kende disse koder, at eksempelvis Dawit oplever, at han nemmere kan skabe kontakt til danskere uden for ung-til-ung-gruppen. I lighed med Dawit, oplever Kalif og Amir at deres deltagelse i ung-til-ung-grupperne har gjort det nemmere for dem at indlede en samtale med en dansker. Kalif beskriver en date han havde med en dansk pige, hvor han løb tør for ting at snakke med hende om, og hvor han derfor finder et spil kort frem, fordi han gennem ung-til-ung-gruppen har lært at spille kortspil. Derved bliver noget så umiddelbart som at lære et dansk kortspil en hjælp for Kalif til at kunne interagere med den danske pige.

At kende de kulturelle koder og sociale spilleregler, bliver for flere af deltagerne afgørende for, at de kan skabe nye social relationer i Danmark. Derudover giver en øget kulturel viden også deltagerne mulighed for at slippe følelsen af at være udenforstående, hvilket Dawit forklarer, da han bliver spurgt om, hvad han får ud af at kende til dansk kultur: *“Jeg føler jeg er en del af det. Vi føler ikke, vi er anderledes”* (Dawit).

Ud over at fortælle om den kulturelle viden, de har fået gennem ung-til-ung-grupperne, fortæller flere af deltagerne også om de konkrete og forskelligartede ting, de har lært gennem aktiviteterne. Rashida beskriver, hvordan hun er begyndt at lave yogaøvelser derhjemme efter at have lært det i pigeklubben, og Aisha fortæller at hun nu efter pigeklubbens bageaftener også bager danske kager til sin familie. Ligeledes fortæller flere af deltagerne i Århus volleyklub, at de er blevet bedre til at spille volleyball, og Hamid fortæller at han i ung-til-ung-gruppen har lært forskellige sange og danse fra blandt andet Danmark og Eritrea. Som Hamids eksempel viser, bærer den læring han får i ung-til-ung-gruppen præg af et ligeværdigt forhold mellem deltagerne og de frivillige, hvor også han fortæller de danske frivillige om syrisk kultur, og hvor de alle får et kendskab til madretter, musik og danse fra blandt andet Syrien, Danmark og Eritrea. Ligesom Hamid fortæller danskere om syrisk kultur, laver Zarif ofte syrisk mad til de frivillige, Dawit lærer de frivillige at spille diverse playstationspil, og Ahmed lærer at snakke arabisk fra de andre deltagere. Den viden ung-til-ung relationerne genererer er derved ikke en viden, der kun går fra de frivillige til deltagerne, men derimod en viden der skabes i fællesskab gennem det, deltagerne og de frivillige hver især bringer med sig af erfaringer og kompetencer. Ved også at sætte fokus på deltagernes kompetencer, skaber ung-til-ung-grupperne således et rum, hvor deltagerne ikke kun opnår ny viden, men også giver viden tilbage, og dermed, som tidligere beskrevet, opnår en følelse af at blive set, hørt, og ikke mindst anerkendt. Vigtigheden i at sætte deltagernes egne kompetencer i spil taler ligeledes

til det potentiale, der ligger i, at DFUNK fortsat giver deltagerne mulighed for selv at tage del i det frivillige arbejde.

Anbefalinger

- Det er vigtigt at holde fokus på fortsat at kunne skabe et rum, hvor deltagerne føler, der er plads til at øve sig i dansk, og hvor de kan lave fejl uden at føle sig 'til grin'.
- Deltagernes fokus på vigtigheden i at forbedre og tilegne sig kompetencer peger på, at ungdomsgrupperne fortsat skal kunne skabe aktiviteter, hvor hver enkelt persons erfaringer og kompetencer bliver sat i spil, og hvor deltagerne også kan tilegne sig nye erfaringer og kompetencer.
- I relation til deltageres evner og kompetencer, er der i DFUNK et stort potentiale i fortsat at sikre, at deltagerne har mulighed for senere at blive frivillige i organisationen og påtage sig ansvar.

Muligheder i Danmark

- Mange deltagere spørger de frivillige til råds om regler, uddannelse, jobmuligheder og arbejdsvilkår i Danmark.
- Flere af deltagerne føler sig usikre på, hvordan det danske arbejdsmarked og uddannelses-system fungerer.
- Flere af deltagerne forventer, eller oplever allerede, at de netværk og sproglige kompetencer, de tilegner sig i ung-til-ung-grupperne, bliver afgørende for deres job- og uddannelsesmæssige muligheder i Danmark.

Det kan være svært at skabe sig en tilværelse i Danmark som nytilkommen flygtning. Som udefrakommende kan det danske uddannelsessystem og arbejdsmarked føles som en jungle at finde rundt i med uigennemskuelige, bureaukratiske stier. Mange oplever, at de i Danmark ikke kan bruge deres uddannelsespapirer fra hjemlandet, og at de derfor på mange måder må starte forfra. For flere af deltagerne er det at starte i en ung-til-ung-gruppe derved også motiveret af et håb om hurtigere at kunne tage del i det danske uddannelse- og arbejdsliv. Dette kapitel undersøger, hvordan ung-til-ung-grupperne kan være med til at hjælpe deltagerne på vej i et arbejds- og jobmæssigt henseende.

”Så de fortæller os om alt, så vi kan blive integreret”

Flere af deltagerne beskriver, hvordan de ofte spørger de frivillige til råds, når det kommer til arbejde og uddannelse, mens andre fortæller, at de får hjælp af de frivillige til lektier, jobsøgninger, og til at bruge de forskellige websites, hvor man kan finde job:

“De kommer og hjælper os, fordi vi kender ikke systemet og kulturen og alt muligt, så de fortæller os om alt, så vi kan blive integreret i det danske samfund. Ja, det hjælper os faktisk” (Dawit).

For Hassan er det at kunne få en uddannelse essentielt for at han føler, han kan fortsætte sit liv. Som han beskriver, er det ofte gennem samtaler med de frivillige danskere, at han får et kendskab til det danske uddannelses- og arbejdsmarked:

“For eksempel hvis jeg skal finde arbejde, og jeg ved ikke, hvad skal jeg gøre? De siger til mig, hvordan du skal arbejde, hvor mange timer eller hvorhenne eller måske de kender nogle steder, hvor jeg kan gå derover og spørge dem, hvis de har arbejde for mig. Så det hjælper” (Hassan).

Som Hassan forklarer, er det ikke kun vigtigt at vide, hvor man kan få arbejde i Danmark, men også *hvordan* man arbejder i Danmark — hvor meget skal man arbejde og på hvilke vilkår? Ligeledes udtrykker Hamid et behov for at kende til danske regler for arbejde og iværksætteri. Hamid oplever, at der i Danmark er mange regler. Mange af disse regler, synes han, kan være svære at forstå. At snakke med de frivillige i ung-til-ung-gruppen giver ham en mulighed for at afprøve nogle af de ideer, han har, og få afklaring på om de er lovlige og mulige at realisere i Danmark. Hvad der for mange danskere kan virke som selvfølgeligheder i forhold til arbejdsvilkår og reglementer, kan for nogle af deltagerne være helt nye systemer at skulle forstå. Hassans og Hamids fokus på netop disse aspekter af arbejdsmarkedet peger på, at det måske særligt er her, hvor ung-til-ung-gruppen kan bidrage med informativ og uformel viden, der er anderledes, end den deltagerne får i skolen eller gennem deres socialrådgiver.

Flere af deltagerne nævner DFUNKs tiltag ‘Ung-i-Danmark’ som et sted, hvor de har fået information som job- og uddannelsesmuligheder i Danmark. Projektet ‘Ung i Danmark’ består af en række tema-arrangementer for nytilkomne flygtninge - fx om hvordan man finder et job i Danmark. En af dem, der nævner dette projekt, er Rashida, der gennem sin ung-til-ung-gruppe i Herning er blevet introduceret til Ung-i-Danmark. Trods den lange transportvej, deltog hun i et af Ung-i-Danmarks arrangementer i Århus sammen med en af de frivillige fra ung-til-ung-gruppen i Herning. Ved at komme med til arrangementerne i Ung-i-Danmark, har Rashida fået kendskab til nogle af de uddannelses- og jobmuligheder, der er i Danmark. Mens de fleste af deltagerne oplever, at de får den arbejds- og uddannelsesrelaterede information, de har brug for, gennem ung-til-ung-grupperne, er der også få deltagere, der udtrykker, at de ikke får den form for viden i grupperne. Da der i Århus er tilbud om informative arrangementer gennem Ung-i-Danmark, som det Rashida tog til, er det altså specielt i de mellemstore byer, hvor der ligger en udfordring i at kunne dække deltagerens potentielle behov for viden om det danske arbejdsmarked og uddannelsessystem.

En genvej til en ny fremtid

Det er dog langt fra kun gennem konkret information, at ung-til-ung-grupperne hjælper deltagerne til flere muligheder i Danmark. Flere af deltagerne forestiller sig, at de netværk og

sproglige kompetencer, de tilegner sig i gruppen, bliver afgørende for deres job- og uddannelsesmæssige muligheder i Danmark. Ali beskriver her, hvordan det har været for ham:

“I have a lot of plans, but DFUNK help me to... to make it. They give me like a short path with finding praktik that helped me a lot. It sounds as if DFUNK itself help me, it is not, but without DFUNK and the members of DFUNK, I wouldn't find it. So I will always remember that through DFUNK, I found my praktik” (Ali).

Som tidligere arkitektstuderende i Syrien, har det for Ali været afgørende, at han gennem sine kontakter i DFUNK har fået en praktikplads i et dansk arkitektfirma. For Ali har det blandt andet været det netværk, han har tilegnet sig gennem DFUNK, der har banet vejen for, at han nu er kommet tættere på sine karrieredrømme i Danmark. Derudover fortæller han, at han specielt gennem projektet DFUNK-Lab har kunnet bruge sine kompetencer som arkitektstuderende og derved bidrage til projektet med sine evner. Som Alis historie er et eksempel på, er det ikke kun gennem viden og vejledning, at DFUNK kan forbedre deltageres muligheder for at få job og uddannelse i Danmark: Disse muligheder opstår også, når ung-til-ung-grupperne åbner op for sociale netværk, som deltagerne kan bruge i jobmæssige henseender, samt når grupperne skaber plads til, at deltagerne kan bruge og forbedre deres sproglige og faglige kompetencer. Som Edhem forklarer, er det at blive bedre til dansk i ung-til-ung-gruppen en måde, hvorpå han nemmere kan komme ind på arbejdsmarkedet: *“Sprog er ligesom en nøgle for, at man arbejder, at man får en uddannelse, eller får forskellige veje til at blive i Danmark for eksempel”* (Edhem). Edhem drømmer om at blive socialrådgiver og har gennem ung-til-ung-gruppen fået hjælp til at melde sig ind i dansk politik for at kunne lære mere om det politiske landskab i Danmark. Han forklarer, i samme tråd som med Ahmed og Yusuf, at det betyder meget for hans jobmuligheder i Danmark, at han gennem DFUNK har fået erfaring med frivilligt arbejde. Det er noget, han kan skrive på sit CV og forhåbentlig bruge aktivt, når han skal søge job:

“Det hjælper rigtig meget, når jeg bliver frivillig. Det er fordi, jeg ved, jeg kender rigtig meget om, at frivillig arbejde hjælper rigtig meget, når man får en uddannelse i fremtiden, så når man skriver en ansøgning eller et CV, så det hjælper at få et job” (Edhem).

For Ahmed betyder det noget, at han fremover vil kunne sige, at han har erfaring med at arbejde med mennesker:

“Når jeg kommer som deltager, det er også fint nok. Det er slet ikke så meget forskel mellem de to, men selvfølgelig hvis man er frivillig det er en slags plus. For eksempel hvis jeg søger permanent

opholdstilladelse eller sådan noget, jeg har en slags plus, som jeg har arbejdet som frivillig, eller når jeg skal søge job, og jeg har erfaring, eller for eksempel hvis jeg tager en uddannelse som pædagog eller sådan noget, så det er vigtigt, at jeg i forvejen arbejder med mennesker. Så det giver positiv feedback” (Ahmed).

Ahmeds og Edhems udsagn peger på, at også i relation til job- og uddannelsesmuligheder i Danmark, er det vigtigt, at ung-til-ung-grupperne fortsat skaber muligheder for, at deltagerne kan engagere sig i det frivillige arbejde. Som Ahmed, Yusuf og Edhem fortæller, er det netop gennem frivilligt arbejde, at de kan skabe sig de kompetencer og erfaringer, som de oplever, at arbejdsmarkedet efterspørger. Det fokus deltagerne har på netværk, sprog og frivilligt arbejde i relation til deres muligheder i Danmark, tyder på, at ung-til-ung-grupperne kan mere end bare at oplyse om det danske arbejdsmarked: De kan, som Ali beskriver det, skabe en ‘genvej’ til det danske arbejdsmarked, gennem de sprogkompetencer, arbejdserfaring, og netværk, som deltagerne har mulighed for at tage med sig derfra.

Anbefalinger

- Da flere af deltagerne fortæller, at det kan være svært at forstå det danske arbejdsmarked og uddannelsessystem, vil det være fordelagtigt, at DFUNK har fokus på at imødekomme disse behov for information, specielt i de mellemstore byer, der ikke har informative tiltag som ‘Ung-i-Danmark’.
- Deltagernes fokus på arbejdsrelaterede kvalifikationer, tyder på, at det er et potentiale i, at DFUNK sætter fokus på at give deltagerne muligheder for at kunne tilegne sig nogle af de kompetencer, som det danske arbejdsmarked ofte efterspørger.
- Også i forhold til deltagernes muligheder i Danmark, er det vigtigt, at ung-til-ung-grupperne fortsat har fokus på at engagere unge med flygtningebaggrund i det frivillige arbejde, da dette giver dem erfaringer og kompetencer, de kan bruge i job- og uddannelsesrelaterede sammenhænge.

Konklusion: Et dynamisk netværk af DFUNK-aktiviteter

- Generelt giver ung-til-ung-grupperne i de midtjyske byer unge flygtninge glædesfyldte oplevelser, netværk, kompetencer, samt motivation til at forbedre deres tilværelse i Danmark.
- Det er specielt i det større netværk af aktivitetstilbud i Århus, at deltagerne oplever, de kan strukturere en hverdag omkring aktiviteterne og danne sig nære relationer med de andre deltagere og frivillige.

Dette kapitel opsummerer rapportens hovedpointer, samt reflekterer over potentialerne ved at skabe flere DFUNK-aktiviteter også i de mellemstore, midtjyske byer.

Et skridt på vejen mod en ny tilværelse

Undersøgelsen har med stor tydelighed vist, at selve oplevelsen af at deltage i ung-til-ung-grupper er vigtig, fordi den skaber et rum, hvor de unge flygtninge i et afgrænset tidsrum kan slippe dagligdagens problemer og bekymringer og samles om aktiviteter, der for mange er nye, spændende og sågar 'uforglemmelige'. For mange deltagere er ung-til-ung-gruppen et skridt på vejen ud af en isoleret tilværelse i Danmark, da den åbner en dør ind til et fællesskab, der byder på netværk, bekendtskaber og venskaber. Hvad der er særligt ved relationerne i ung-til-ung-grupperne er, at de for mange af deltagerne opleves som ligeværdige relationer –

Særligt det at kunne give noget igen er vigtigt for mange af deltagerne. Flere af deltagerne beskriver relationerne i grupperne som familie-lignende, hvilket blandt andet dækker over deltagernes oplevelse af jævnligt at blive set, hørt og anerkendt af andre mennesker, som vil dem det godt. Nogle af deltagerne italesætter en nervøsitet over at begynde i en ung-til-ung-gruppe, og fortæller at det har været en udfordring de har overkommet. Generelt er det mange af deltagerne som i ung-til-ung-gruppen tør udfordre sig selv og tør snakke dansk, fordi de ved, de andre ikke griner. Ung-til-ung-grupperne danner derved nogle trygge rammer, der gør det lettere for deltagerne at samle sig lyst og mod til også at interagere med samfundet uden for gruppen. Endvidere viser undersøgelsen, hvordan ung-til-ung-grupperne hjælper deltagerne på vej i et uddannelses- og arbejdsmæssigt henseende, både ved at informere om muligheder i Danmark, men også ved at give deltagerne muligheder for at tilegne sig netværk

og kompetencer, som de kan bruge til at skabe sig en 'genvej' til det danske uddannelses- og arbejdsmarked.

Undersøgelsen giver et billede af, hvordan ung-til-ung-grupperne på tværs af de midtjyske byer åbner for, at unge flygtninge får et bedre selvværd og fornyet motivation, samt oplevelser, kompetencer og netværk, hvormed de kan skabe sig en bedre tilværelse i Danmark. Når det er sagt, viser undersøgelsen også, at det specielt er i det dynamiske netværk af aktivitets-tilbud i Århus, at deltagerne oplever, de kan strukturere en hverdag omkring aktiviteterne og danne sig nære relationer med de andre deltagere og frivillige. Den forskel som de midtjyske ung-til-ung-grupper allerede gør for unge med flygtningebaggrund peger mod, at der også i de mellemstore byer er et potentiale i at kunne skabe flere og mere forskelligartede tilbud til unge flygtninge bosat i disse byer.

Et netværk af aktiviteter

Når deltagerne i Århus' ung-til-ung-grupper taler om deres oplevelser i gruppen, flyder deres fortællinger ofte over i også at inkludere Ung-i-Danmark projektet, DFUNK Lab, og projektet Mad-mekka. Mange af DFUNK-aktiviteterne i Århus tiltrækker også deltagere fra mindre byer omkring Århus - for eksempel Rønde og Odder – og mange deltagere og frivillige er ikke bare engageret i én gruppe, men flere grupper på samme tid. Her er der også, som Edhem og Yusuf viser, mulighed for at være deltager i en gruppe og samtidigt frivillig i en anden. DFUNK-projekterne i Århus danner derved et netværk af grupper, hvor deltagere og frivillige mødes på tværs af grupperne, og danner venskaber gennem de forskellige ugentlige aktiviteter.

Som Ali beskriver, skaber de mange ugentlige tilbud mulighed for, at han kan strukturere en hverdag omkring dem og fylde sin fritid med aktiviteter, han oplever som givende for ham. Udover at give deltagerne en social hverdag, skaber de forskelligartede projekter i Århus også grobund for, at deltagerne kan få tilfredsstillet flere forskellige behov: Mens de i ung-til-ung-gruppen kan skabe sociale netværk, kan de i Ung-i-Danmark få viden om deres muligheder i Danmark, og dele deres erfaringer, udfordringer og bekymringer med både unge danskere og unge med flygtningebaggrund. Derudover, kan de unge i Århus engagere sig i DFUNKs sportsaktiviteter, såsom volleyholdet, i DFUNK Lab, hvor de kan udfordre deres faglige og kreative kompetencer, og i Mad-mekka, hvor de ugentligt laver mad og spiser sammen.

Denne synergi imellem flere typer af aktiviteter nyder flygtningene i de mellemstore byer kun i begrænset omfang godt af, som det er nu. I Herning er der foruden den almindelige

ung-til-ung-gruppe blevet etableret en pigegruppe, og i Silkeborg er et nyt sportshold ved at spire frem. Det tyder altså på, at der også i de mellemstore byer er grundlag for at drive flere aktiviteter parallelt med Ung-til-ung-grupperne. Blandt andet Kalif og Hamid efterspørger, at der i deres byer, Silkeborg og Viborg kunne være flere sociale tilbud fra DFUNK, hvor de kan møde jævnaldrende. Flere af deltagerne fortæller, at der er andre tilbud for flygtninge i deres by, men at det primært er ældre mennesker, som er frivillige der. Disse projekter dækker med sikkerhed en stor del af de unge flygtninges behov, men denne undersøgelse viser, at der ligger et særligt potentiale i mødet *ung-til-ung*. Det handler derved ikke blot om antallet af aktiviteter, der udbydes for unge flygtninge i de mellemstore byer, men også om hvilken karakter disse aktiviteter har, og om det er aktiviteter, hvor deltagerne har mulighed for at danne nye venskaber.

Det udbytte, deltagerne i Århus fortæller at de får af de mange aktiviteter, peger på, at flere forskelligartede tilbud i de mellemstore byer ikke blot vil skabe stærkere sociale relationer men også vil kunne dække en bredere vifte af unge flygtninges behov. Flere sociale og informative DFUNK-projekter i de mellemstore byer, ville potentielt kunne imødekomme Rashidas behov for information om job- og arbejdsmarkedet i Danmark, det ville give Hamid en mere aktiv hverdag, og det ville skabe grobund for, at Kalif kunne få flere nære relationer til de andre deltagere og frivillige i Viborg. Det skal hertil siges, at flere af ung-til-ung-grupperne i de midtjyske byer allerede nu lader sig inspirere af DFUNK-arrangementerne i Århus og nye projekttiltag er ved at spire frem.

Anbefalinger

- Undersøgelsen peger mod, at der i de mellemstore byer er et potentiale i, at kunne skabe et netværk af forskelligartede DFUNK-aktiviteter, der imødekommer forskellige behov blandt unge med flygtningebaggrund.
- DFUNK kan med fordel arbejde med at skabe synergi imellem de forskellige typer af aktiviteter i en given by.
- For at kunne skabe flere aktiviteter i de mellemstore byer, vil det være en fordel af fokusere på at etablere et netværk på tværs af byerne, hvor ung-til-ung-grupperne kan finde inspiration hos hinanden.